

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

TEJ ÉS TEJTERMÉKEK

XII. évfolyam 2. szám
2009. február 20.

**Tej és Tejtermékek
XII. évfolyam 2. szám**

2009. január hónap

Megjelenik havonta

Felelős szerkesztő:

Dr. Stummer Ildikó

Készítette:

Mándi-Nagy Dániel

mandi-nagy.daniel@aki.gov.hu

Kiadja:

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci-árinformációs Szolgálat
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944

Telefon: (06 1) 476-6092

Fax: (06 1) 217-8111

www.aki.gov.hu

aki@aki.gov.hu

https://pair.aki.gov.hu

A Tej és Tejtermékek piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi, Gabona és Ipari Növények, Élőállat és Hús, Zöldség, Gyümölcs és Bor piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt

Telefon: (06 1) 476-3064

TARTALOMJEGYZÉK

PIACI JELENTÉS.....	3
A nyerstej termelői ára.....	6
A nyerstej kiviteli ára.....	6
A tejtermékek feldolgozói értékesítési ára.....	7
A tejtermékek fogyasztói ára.....	8
A tej és tejtermékek külkereskedelme.....	9
A nyerstej ára az EU-27 országaiban.....	10
A nyerstej ára harmadik országokban.....	11
Ábrák.....	12
Külpiaci információk.....	16

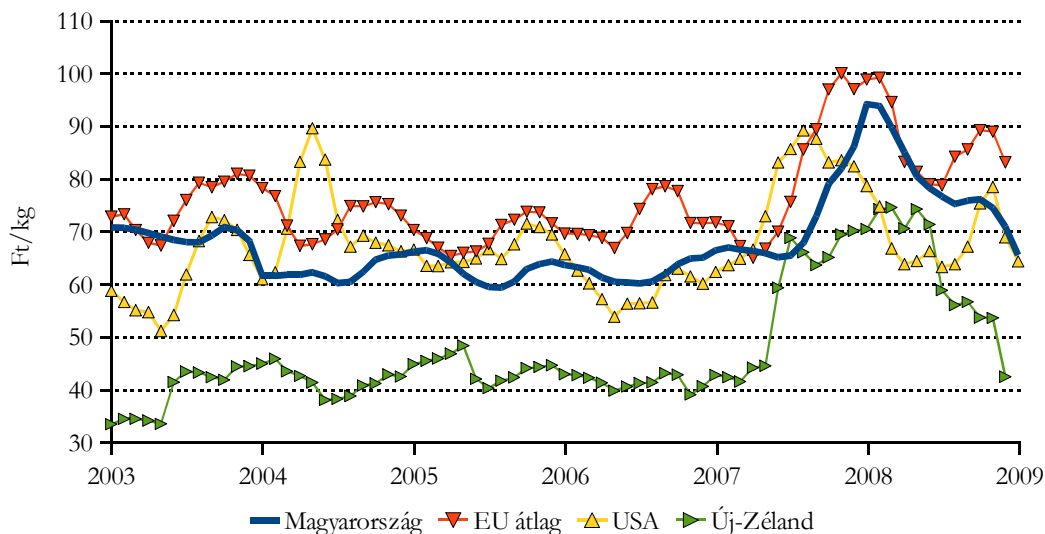
PIACI JELENTÉS

- A világpiacon és hazánkban tovább folytatódott a nyerstej termelői árának csökkenése. 2008 decemberében Új-Zélandon 21%-kal, az USA-ban 7%-kal, az Unióban 6%-kal csökkent a nyerstej ára novemberhez képest nemzeti valutában kifejezve.
- Az EU-ban folytatódott a tejtermékek árcsökkenése is. A magántárolási támogatás és exporttámogatás januári, illetve az intervenciós felvásárlás márciusi megnyitása megállíthatja a tejtermékek árának további csökkenését.

A nyerstej termelői alapára 62,64 Ft/kg, a termelői átlagára 65,62 Ft/kg volt 2009 januárjában Magyarországon. Az átlagár az előző hónaphoz viszonyítva 8%-kal, az előző év azonos hónapjához képest pedig 30%-kal csökkent. A fehérjetartalom az előző év januárjánál 2%-kal volt magasabb, míg a zsírtartalom nem változott. A beszállított tej mennyisége tovább csökkent.

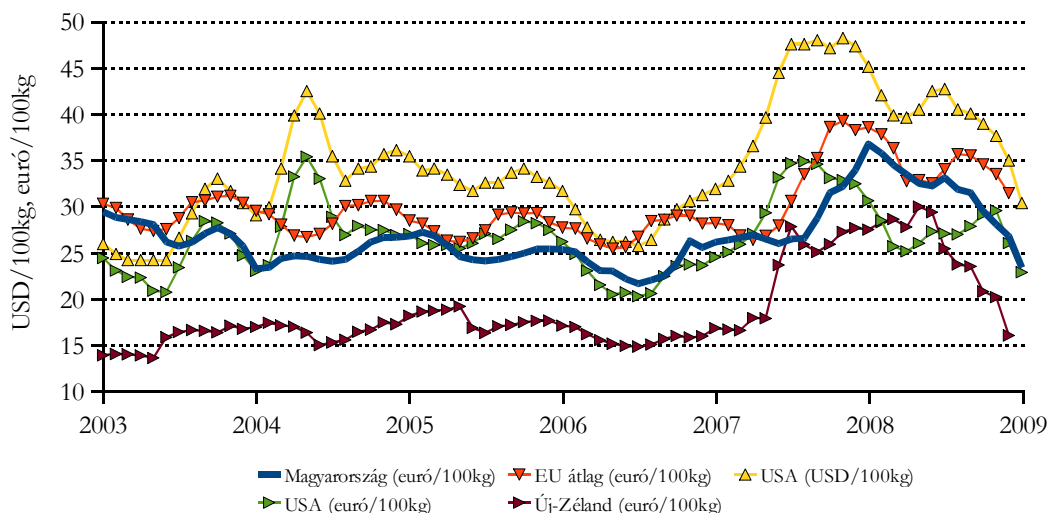
A nyerstej kiviteli árában a hazai árhoz hasonlóan csökkenő tendencia érvényesült, januárban az exportár 9 Ft/kg-mal volt magasabb a belpiaci árnál, így a kivitel még mindig jövedelmezőbb, melynek hatására tovább folytatódhat a nyerstej-kivitel emelkedése és a hazai feldolgozók részére történő beszállítások csökkenése. A nyerstej termelői árának csökkenését a feldolgozói értékesítési árak is követték, 6%-kal voltak alacsonyabbak az egy évvel korábbinál, ugyanakkor a fogyasztói árak 4%-kal emelkedtek.

A nyerstej termelői árának alakulása a világon

Forrás: AKI PÁIR, USDA, LTO-Netherland

A nyerstej termelői árának alakulása a világon

Forrás: AKI PÁIR, USDA, ITO-Netherlands

Az Unió nyerstej ára decemberben euróban és forintban kifejezve egyaránt 6%-kal csökkent. 2008 decemberben az EU-15-ben 1%-kal, az EU-10-ben 3%-kal csökkentek a tejbeszállítások a ZMP adatai szerint. A csökkenés januárban tovább folytatódott. A kínálat csökkenésének hatására a következő néhány hónapban már stagnálás, illetve kismértékű áremelkedés várható.

Az Unió az intervenció felvásárlással, az exporttámogatással és a magántárolási támogatással tehermentesíti piacát a túlkínálattól. Az Unióban a magántárolási támogatás és az exporttámogatás januárban kezdődött, míg az intervenció készletezés március 1-jén indul. Vajnál 30 000 tonnát, sovány tejpornál 109 000 tonnát határoztak meg az intervenció készlet maximumának. A felvásárlás maximumának elérése után tendereztetésre kerül sor. Az exporttámogatás célja, hogy az EU-s árak egy szinten tudjanak maradni a világpiaci árakkal. 2008. januárban az uniós ár a vaj esetében 48%-kal, sajté 44%-kal, a teljes tejpore 27%-kal, a sovány tejpore 22%-kal bizonyult magasabbnak a világpiaci árnál az Európai Bizottság adatai szerint.

Az USA nyerstej ára dollárban kifejezve decemberben 7%-kal, majd januárban további 13%-kal csökkent. A csökkenő belpiaci és exportkereslet hatására a sovány tejpore készletek 2008 közepe óta duplájára emelkedtek. Az emelkedő kínálat és a csökkenő kereslet hatására a vaj és sovány tejpore árak az intervenció szint alá süllyedtek. A fölösleges készleteket takarmányozásra használják, azonban exporttámogatás bevezetése esetén külpiazi értékesítésre is kerülhetnek, mely fokozhatja a tejtermékek világpiaci árának csökkenését. 2009 első félévében a tej- és tejtermékek árának csökkenésére, ugyanakkor júliustól emelkedésére lehet számítani az USDA elemzői szerint.

Új-Zéland nyerstej ára decemberben euróban és forintban kifejezve egyaránt 21%-kal csökkent. A Fonterra cégcsoport tejtermék készletei 2008 közepe óta az exportkereslet csökkenésének hatására megduplázódtak, mely a tejtermékek további árcsökkenéséhez vezethet. Az Unió 2008-ban a tejtermékek közül legnagyobb mértékben teljes tejporkivitelét növelte (32%-kal), melynek szinten tartását segíti az exporttámogatások bevezetése is. Új-Zéland a teljes tejporkivitel visszaesésére számít, így 2009-ben a teljes tejporkal szemben valószínűleg a vaj, illetve a kínai importkereslet emelkedésével a sovány tejpork termelését részesíti előnyben.

Ausztráliában a kedvezőbb időjárás hatására decemberben még 6,3%-kal emelkedtek a beszállítások, de januárban már valószínűleg csökkentek a kedvezőtlen időjárás (átlagnál kevesebb csapadék, szárazság) hatására.

Tájékoztatjuk tisztelt olvasóinkat, hogy a tej- és tejtermékek piaci jelentés februárban megújult. A jövőben is a megújult formátumban kívánjuk megjelentetni kiadványunkat.

1. táblázat

A nyerstej termelői ára*

Minőségi osztály	Mértékegység	Körzetek			Országos				
		Alföld	Dunántúl	Észak-Magyarország	2008. I.	2008. XII.	2009. I.	2009. I./2008. I. /%/	2009. I./2008. XII. /%/
Alapár	Ft/kg	63,13	62,22	62,87	92,84	67,53	62,64	67,47	92,77
Beszállítás	tonna	39 138,85	51 182,00	12 526,07	106 902,89	105 600,58	102 846,92	96,21	97,39
Átlagár	Ft/kg	66,29	65,36	64,59	94,23	70,96	65,62	69,63	92,47
Fehérje	%	3,35	3,39	3,37	3,28	3,32	3,37	102,64	101,46
Zsír	%	3,77	3,81	3,76	3,78	3,72	3,79	100,22	101,96

*A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre vonatkozik.

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat

A nyerstej kiviteli ára*

Minőségi osztály	Mértékegység	2008. IV.	2008. XII.	2009. I.	2009. I./2008. IV. /%/	2009. I./2008. XII. /%/
Mennyiség	tonna	13 425,30	17 363,67	16 940,63	126,18	97,56
Átlagár	Ft/kg	77,65	76,66	71,46	92,03	93,22
Fehérje	%	3,63	3,76	3,78	104,13	100,53
Zsír	%	3,17	3,27	3,22	101,58	98,47

*A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre vonatkozik.

Forrás: AKI PÁIR

3. táblázat

A tejtermékek feldolgozói értékesítési ára

Termék megnevezése	Mérték- egység	Körzetek			Országos				
		Alföld	Dunántúl	Észak- Magyar- ország	2008. I.	2008. XII.	2009. I.	2009. I./ 2008. I. /%/	2009. I./ 2008. XII. /%/
Polytej	liter	2 481 618	2 863 047	1 543 036	9 211 982	5 109 284	6 887 701	74,77	134,81
	Ft/liter	134,66	117,57	118,88	127,76	125,42	124,02	97,07	98,88
Dobozos tej	liter	2 728 655	e.a.	e.a.	8 799 612	5 643 773	7 200 493	81,83	127,58
	Ft/liter	140,65	e.a.	e.a.	145,64	138,10	138,82	95,31	100,52
Dobozos tartós tej	liter	e.a.	e.a.	e.a.	3 115 869	3 111 110	4 722 639	151,57	151,80
	Ft/liter	e.a.	e.a.	e.a.	157,47	137,86	135,14	85,82	98,03
Adagolt vaj	kg	80 958	135 591	e.a.	195 293	285 605	233 932	119,79	81,91
	Ft/kg	1161,83	988,12	e.a.	1143,40	1003,83	1045,19	91,41	104,12
Vajkrém natúr	kg	e.a.	e.a.	e.a.	203 749	229 473	306 681	150,52	133,65
	Ft/kg	e.a.	e.a.	e.a.	744,01	735,13	716,05	96,24	97,40
Tehéntúró	kg	978 412	209 836	e.a.	1 246 535	1 164 446	1 342 631	107,71	115,30
	Ft/kg	643,71	605,28	e.a.	653,08	631,22	634,66	97,18	100,55
Tejföl	kg	2 361 620	2 796 734	1 337 553	5 742 282	5 694 184	6 495 907	113,12	114,08
	Ft/kg	334,14	305,07	363,62	338,75	322,23	327,69	96,74	101,69
Natúr joghurt	kg	130 502	e.a.	808 679	780 085	622 668	1 117 381	143,24	179,45
	Ft/kg	261,91	e.a.	413,94	365,20	376,00	369,13	101,08	98,17
Gyümölcsös joghurt	kg	292 671	e.a.	2 843 804	2 293 925	1 771 591	3 711 763	161,81	209,52
	Ft/kg	329,67	e.a.	357,07	342,33	354,29	336,46	98,28	94,97
Kefir	kg	934 617	379 057	733 252	1 551 146	1 395 228	2 046 925	131,96	146,71
	Ft/kg	275,84	246,57	300,68	272,43	277,88	279,32	102,53	100,52
Trappista sajt	kg	542 652	686 450	e.a.	1 311 703	1 105 202	1 362 783	103,89	123,31
	Ft/kg	917,04	913,63	e.a.	1153,65	953,04	912,86	79,13	95,78
Ömlesztett sajt	kg	206 829	296 368	e.a.	656 927	681 522	643 844	98,01	94,47
	Ft/kg	1084,65	1229,78	e.a.	1093,12	1035,80	1122,09	102,65	108,33

Egyes termékek régiós illetve országos adata az adatszolgáltatók alacsony száma miatt nem publikus (e.a.)

Forrás: AKI PÁIR

3. táblázat folytatása

A tejtermékek feldolgozóinak értékesítési ára

Termék megnevezése	Mértékegység	Körzetek			Országos				
		Alföld	Dunántúl	Észak-Magyarország	2008. I.	2008. XII.	2009. I.	2009. I. / 2008. I. / %	2009. I. / 2008. XII. / %
Ömlesztett	kg	e.a.	e.a.	e.a.	e.a.	e.a.	34 592	e.a.	e.a.
vaj	Ft/kg	e.a.	e.a.	e.a.	e.a.	e.a.	669,01	e.a.	e.a.
Érlelt	kg	-	e.a.	-	e.a.	e.a.	e.a.	e.a.	e.a.
kemény sajít	Ft/kg	-	e.a.	-	e.a.	e.a.	e.a.	e.a.	e.a.
Sovány	kg	-	e.a.	-	-	e.a.	e.a.	-	e.a.
tejpör	Ft/kg	-	e.a.	-	-	e.a.	e.a.	-	e.a.
Teljes	kg	-	-	-	-	-	-	-	-
tejpör	Ft/kg	-	-	-	-	-	-	-	-
Tej sűrítve	kg	e.a.	-	-	e.a.	e.a.	e.a.	e.a.	e.a.
cukrozott	Ft/kg	e.a.	-	-	e.a.	e.a.	e.a.	e.a.	e.a.

Egyes termékek régiós illetve országos adata az adatszolgáltatók alacsony száma miatt nem publikus (e.a.)

Forrás: AKI PÁIR

4. táblázat

A tejtermékek fogyasztói ára

Termék megnevezése	Mértékegység	2008. I.	2008. XII.	2009. I.	2009. I. / 2008. I. / %	2009. I. / 2008. XII. / %
Polytej	Ft/liter	224,78	203,45	206,08	91,68	101,29
Dobozos tej	Ft/liter	246,20	226,05	222,72	90,46	98,53
Dobozos tartós tej	Ft/liter	261,54	244,71	243,41	93,07	99,47
Vaj	Ft/kg	1 897,36	1 954,91	1 961,51	103,38	100,34
Vajkrém	Ft/kg	1 159,48	1 223,76	1 189,77	102,61	97,22
Félzsíros tehéntúró	Ft/kg	1 018,75	1 120,60	1 154,18	113,29	103,00
Tejföl	Ft/kg	604,40	674,84	661,37	109,43	98,00
Joghurt natúr	Ft/kg	468,38	503,02	501,23	107,01	99,64
Joghurt gyümölcsös	Ft/kg	519,38	553,48	538,07	103,60	97,22
Kefir	Ft/kg	426,80	455,61	455,87	106,81	100,06
Pannónia sajít	Ft/kg	1 793,75	2 144,36	2 192,47	122,23	102,24
Trappista sajít	Ft/kg	1 419,27	1 608,08	1 550,30	109,23	96,41
Ömlesztett sajít	Ft/kg	1 691,15	1 970,05	1 947,46	115,16	98,85

Az adatgyűjtésünkbe jelenleg 8 budapesti üzletlánc kiválasztott üzletei tartoznak.

Auchan, CBA, Coop, Cora, Interspar, Match, Plus, Tesco

Forrás: AKI PÁIR

A tej és tejtermékek külkereskedelme

5. táblázat
ezer kg

Termék megnevezése	2007. I-XI.		2008. I-XI.		2008. I-XI./2007. I-XI. /%/	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín*	115 001	254 150	90 983	286 886	79,12	112,88
0402 Tej és tejszín**	6 224	2 758	6 720	1 402	107,97	50,85
0403 Kefir, joghurt	32 138	19 867	30 274	17 474	94,20	87,95
0404 Tejsavó	9 109	37 540	9 798	27 113	107,56	72,22
0405 Vaj	5 100	1 795	4 105	1 250	80,47	69,66
0406 Sajt és túró	36 529	10 345	31 825	9 896	87,12	95,67

Forrás: KSH

6. táblázat
ezer forint

Termék megnevezése	2007. I-XI.		2008. I-XI.		2008. I-XI./2007. I-XI. /%/	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín*	14 750 115	18 752 670	12 407 887	22 624 259	84,12	120,65
0402 Tej és tejszín**	3 669 036	1 636 340	3 351 700	432 624	91,35	26,44
0403 Kefir, joghurt	7 512 132	2 844 812	7 996 409	2 872 868	106,45	100,99
0404 Tejsavó	1 732 995	4 515 229	1 537 980	2 784 088	88,75	61,66
0405 Vaj	3 975 970	1 057 656	3 070 189	751 265	77,22	71,03
0406 Sajt és túró	28 401 092	7 344 624	27 824 575	8 694 206	97,97	118,38
Összesen	60 041 340	36 151 330	56 188 741	38 159 309	93,58	105,55

Forrás: KSH

7. táblázat
Ft/kg

Termék megnevezése	2007. I-XI.		2008. I-XI.		2008. I-XI./2007. I-XI. /%/	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín*	128,26	73,79	136,38	78,86	106,33	106,88
0402 Tej és tejszín**	589,46	593,40	498,73	308,50	84,61	51,99
0403 Kefir, joghurt	233,75	143,19	264,14	164,41	113,00	114,82
0404 Tejsavó	190,24	120,28	156,96	102,68	82,51	85,37
0405 Vaj	779,54	589,25	748,00	600,85	95,95	101,97
0406 Sajt és túró	777,49	709,99	874,30	878,53	112,45	123,74

Forrás: KSH

* nem sűrítve, nem édesítve

** sűrítve vagy édesítve

8. táblázat

A nyerstej ára az EU-27 országokban

	2007. XII.		2008. XI.		2008. XII.		2008. XII. / 2007. XII. / % /	2008. XII. / 2008. XI. / % /
	€/100 kg	Ft/kg	€/100 kg	Ft/kg	€/100 kg	Ft/kg		
Ausztria	42,53	107,66	36,27	96,17	34,93	92,27	82,13	96,31
Belgium	42,15	106,70	27,46	72,81	27,46	72,53	65,15	100,00
Dánia	40,10	101,51	36,88	97,78	35,03	92,53	87,36	94,99
Egyesült Királyság	35,25	89,23	31,71	84,08	26,90	71,06	76,31	84,83
Finnország	40,95	103,66	51,08	135,45	49,08	129,64	119,85	96,08
Franciaország	36,90	93,41	32,99	87,48	30,32	80,08	82,16	91,89
Görögország	46,36	117,36	41,26	109,41	40,98	108,25	88,40	99,32
Hollandia	42,73	108,17	36,44	96,63	32,95	87,04	77,11	90,42
Írország	43,25	109,49	33,98	90,10	33,71	89,06	77,95	99,22
Luxemburg	45,97	116,37	35,99	95,43	34,12	90,13	74,22	94,80
Németország	40,80	103,28	29,80	79,02	27,80	73,43	68,14	93,29
Olaszország	38,00	96,20	38,09	101,00	38,09	100,61	100,24	100,00
Portugália	39,40	99,74	33,10	87,77	33,00	87,17	83,76	99,70
Spanyolország	45,10	114,17	33,50	88,84	34,08	90,02	75,57	101,72
Svédország	38,69	97,94	34,08	90,37	31,90	84,26	82,45	93,60
EU-15	41,21	104,33	35,51	94,16	34,02	89,87	82,56	95,82
Ciprus	43,52	110,17	51,05	135,37	49,03	129,52	112,67	96,05
Csehország	36,96	93,56	28,31	75,07	25,46	67,25	68,89	89,93
Észtország	32,96	83,44	27,53	73,00	26,40	69,73	80,10	95,90
Lengyelország	36,70	92,91	25,78	68,36	24,02	63,45	65,45	93,17
Lettország	33,88	85,77	24,94	66,13	23,58	62,29	69,60	94,55
Litvánia	33,28	84,25	22,75	60,32	21,48	56,74	64,54	94,42
Magyarország	34,04	86,16	28,11	74,55	26,86	70,96	78,93	95,55
Szlovákia	31,94	80,84	27,99	74,22	27,30	72,11	85,48	97,53
Szlovénia	32,29	81,74	33,30	88,30	33,04	87,27	102,32	99,22
EU-10*	35,02	88,65	29,97	79,47	28,56	75,45	81,57	95,30
EU-25*	38,61	97,73	33,42	88,61	31,93	84,33	82,70	95,54
Bulgária	31,78	80,45	33,05	87,64	30,75	81,23	96,76	93,04
Románia	23,20	58,73	24,90	66,03	24,49	64,69	105,56	98,35

Az EU-27 országainak ára valós beltartalmi értékekre vonatkozik.

*EU-10 és EU-25 átlagára Málta nélkül

Forrás: AKI PÁIR, EU Bizottság, CLAL

Árfolyam: MNB

9. táblázat

A nyerstej ára harmadik országokban

	2007. XII.		2008. XI.		2008. XII.		2008. XII./	2008. XII./
	€/100 kg	Ft/kg	€/100 kg	Ft/kg	€/100 kg	Ft/kg	2007. XII. / % /	2008. XI. / % /
Argentína	17,25	43,66	-	-	-	-	-	-
Brazília	25,40	64,31	19,89	52,73	17,77	46,94	69,94	89,35
Japán	49,38	125,00	69,63	184,63	69,29	183,03	140,33	99,51
Svájc	44,91	113,68	52,33	138,77	51,52	136,10	114,74	98,45
Új-Zéland	27,73	70,20	20,24	53,67	16,10	42,53	58,06	79,55
USA	32,60	82,52	29,64	78,58	25,59	67,59	78,50	86,35

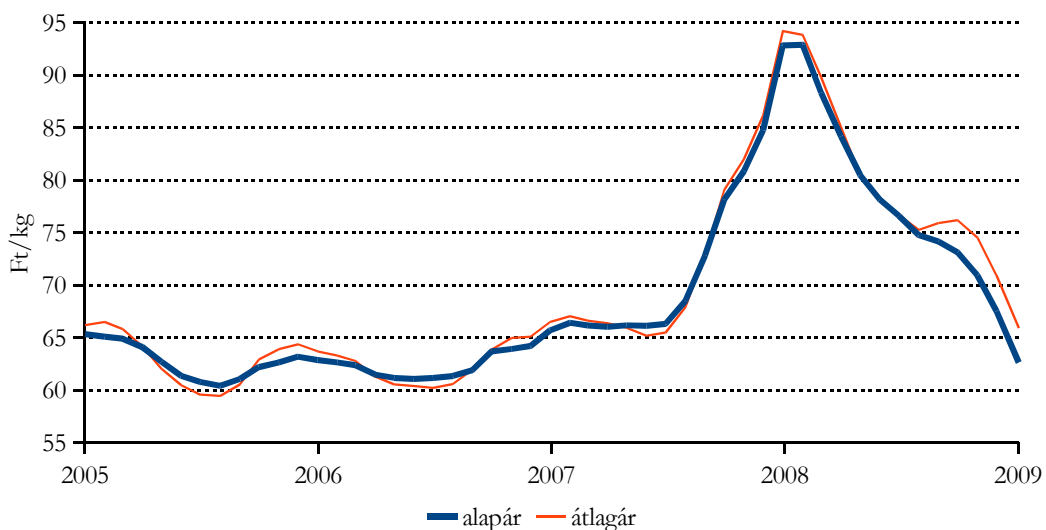
Új-Zéland 4,2% zsír, 3,4% fehérje, USA 3,6% zsír

Forrás: LTO-Netherland, SAGPyA, BLW, CEPEA, USDA, INSSE, JSB

Árfolyam: MNB, OZ FOREX

1. ábra

A nyerstej országos termelői alap- és átlagára*

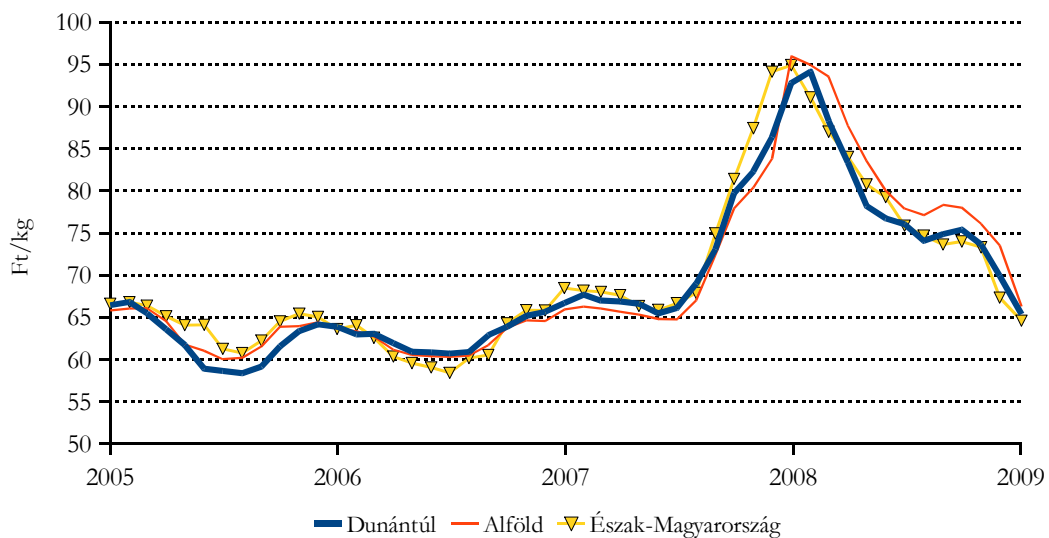

*A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre vonatkozik.

Forrás: AKI PÁIR

2. ábra

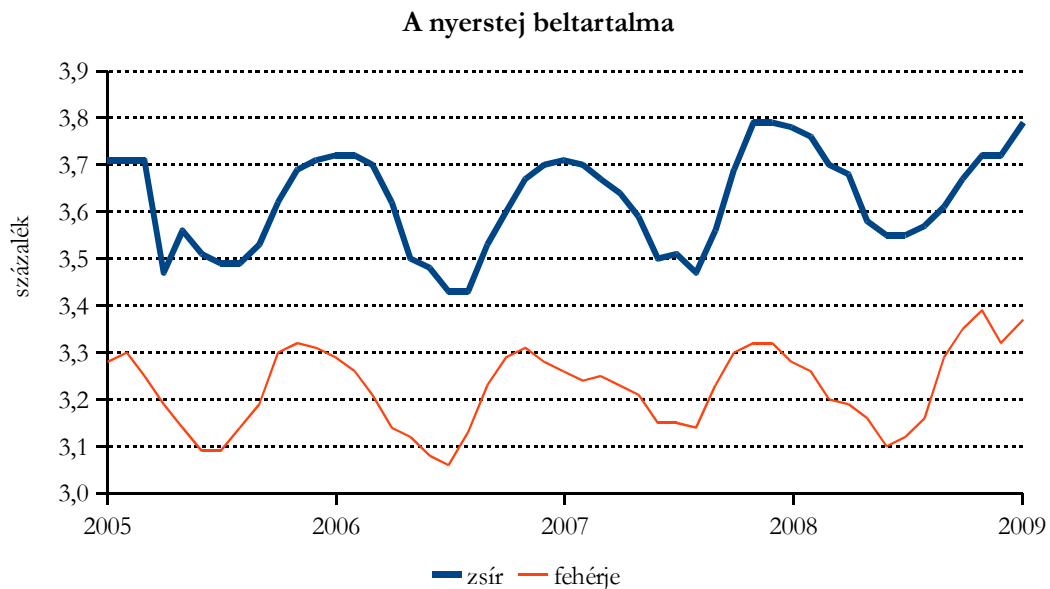
A nyerstej termelői átlagára régióként*

*A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre vonatkozik.

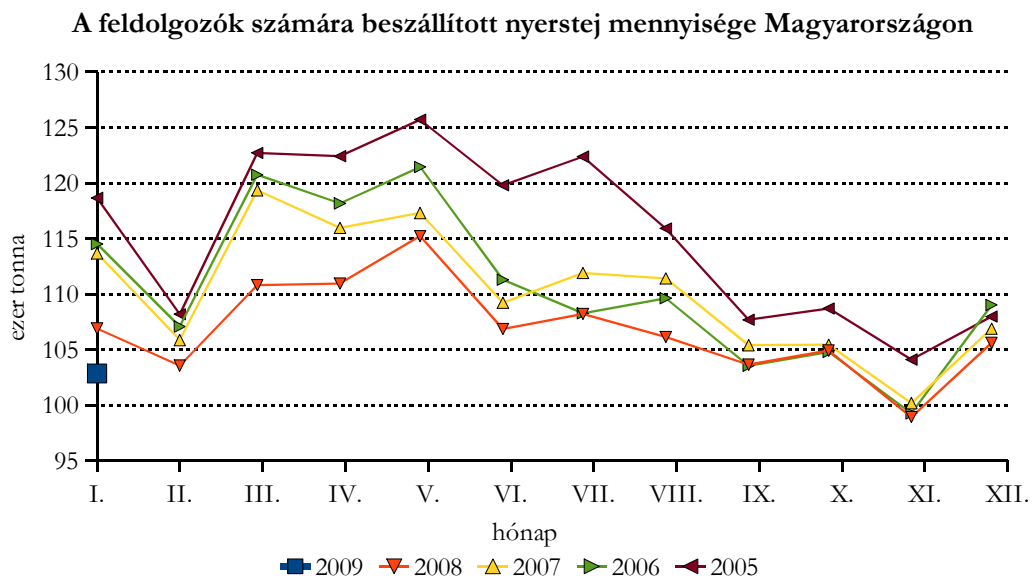
Forrás: AKI PÁIR

3. ábra

Forrás: AKI PÁIR

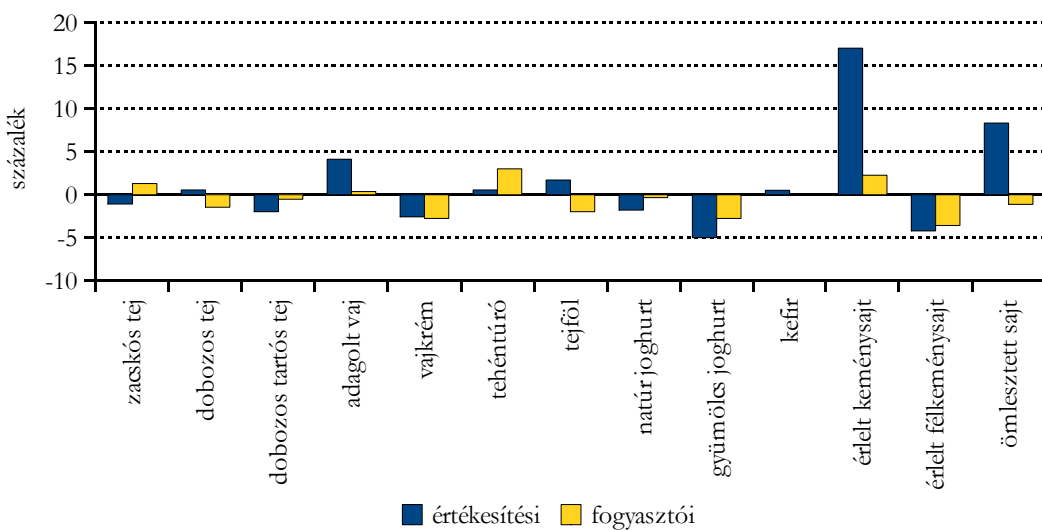
4. ábra

Forrás: AKI PÁIR

5. ábra

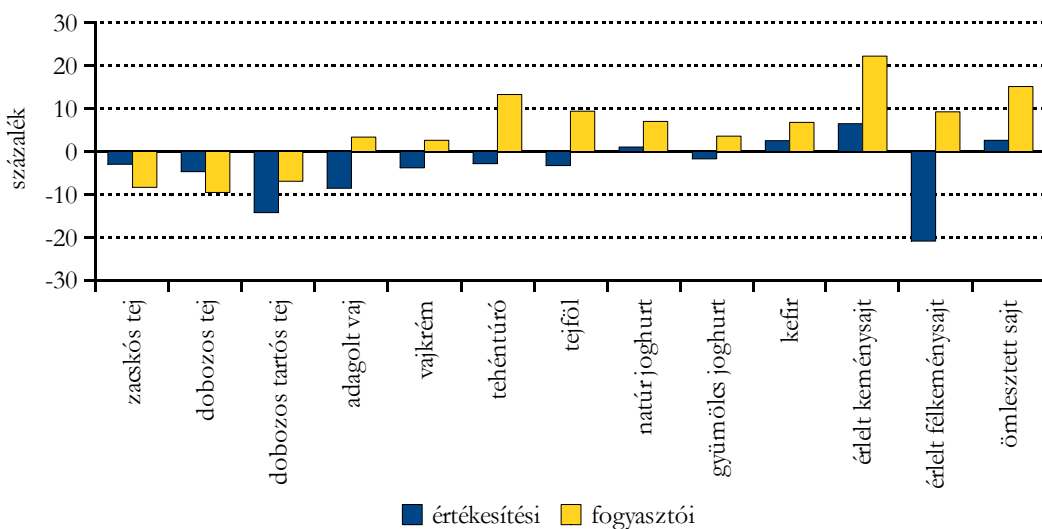
Az értékesítési és fogyasztói árak változása 2009. I./2008. XII.

Forrás: AKI PÁIR

6. ábra

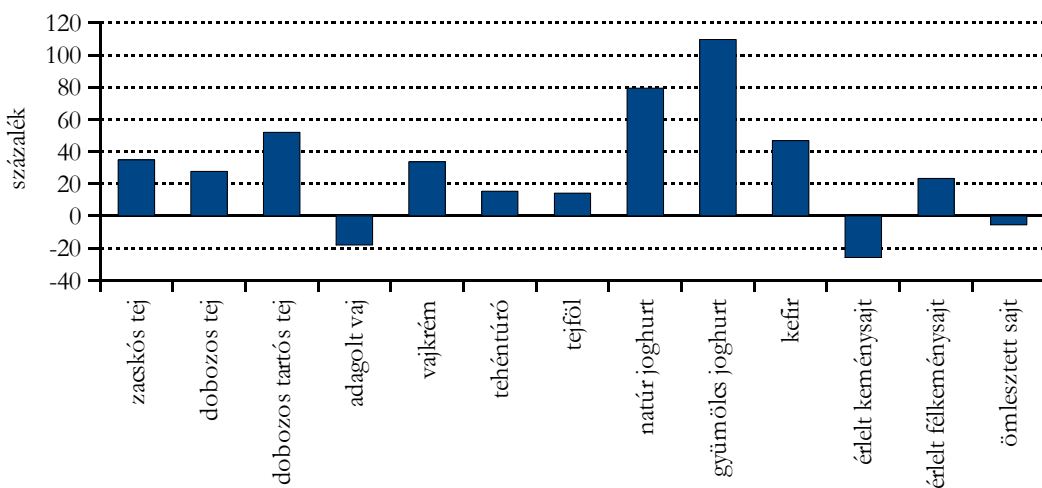
Az értékesítési és fogyasztói árak változása 2009. I./2008. I.

Forrás: AKI PÁIR

7. ábra

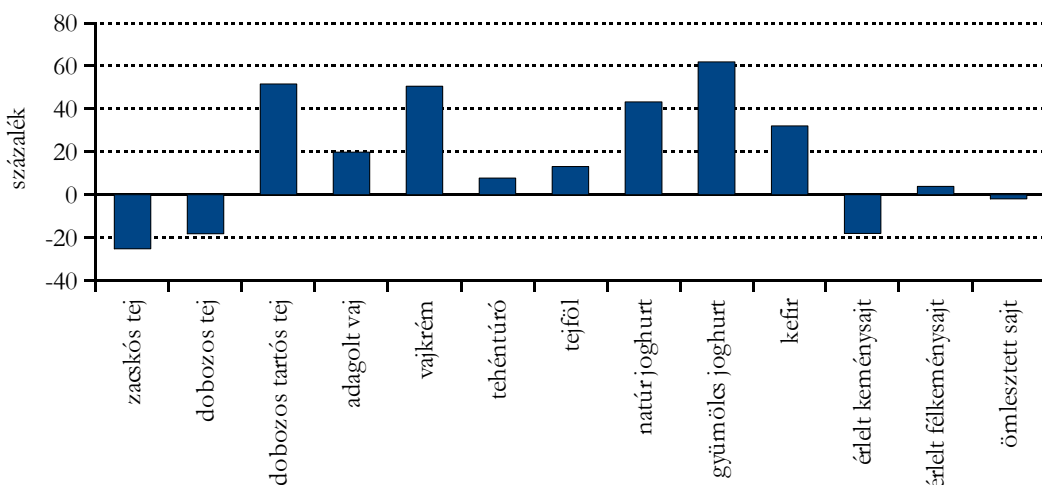
A feldolgozói értékesítési mennyiség változása 2009. I./2008. XII.

Forrás: AKI PÁIR

8. ábra

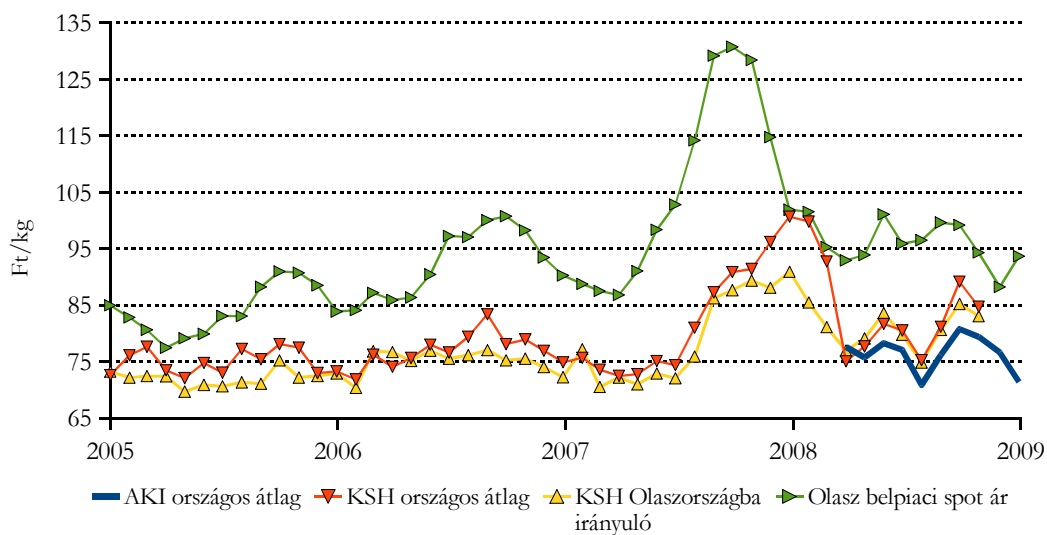
A feldolgozói értékesítési mennyiség változása 2009. I./2008. I.

Forrás: AKI PÁIR

9. ábra

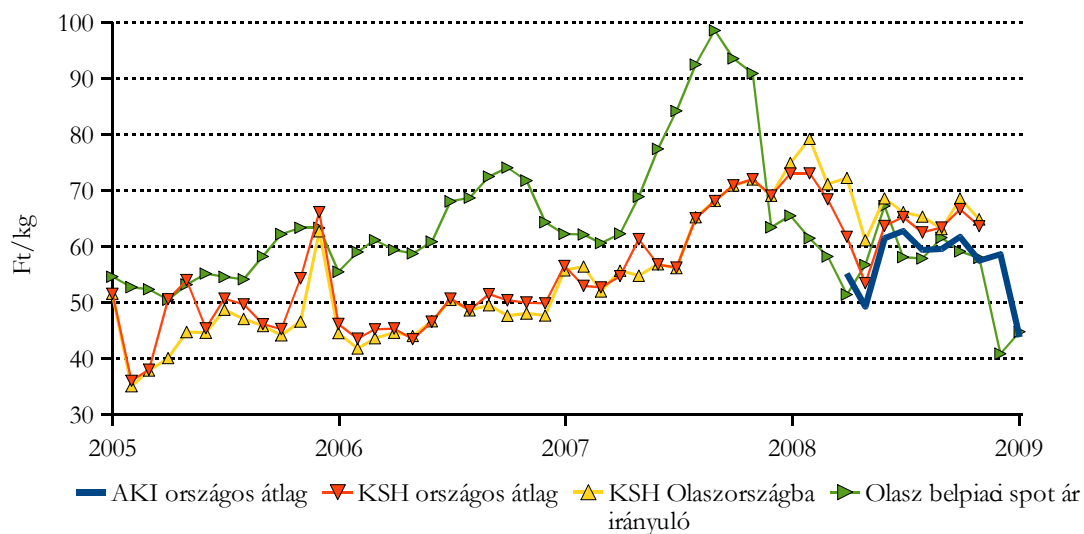
A teljes nyerstej kiviteli ára

Forrás: AKI PÁIR, KSH, CLAL

10. ábra

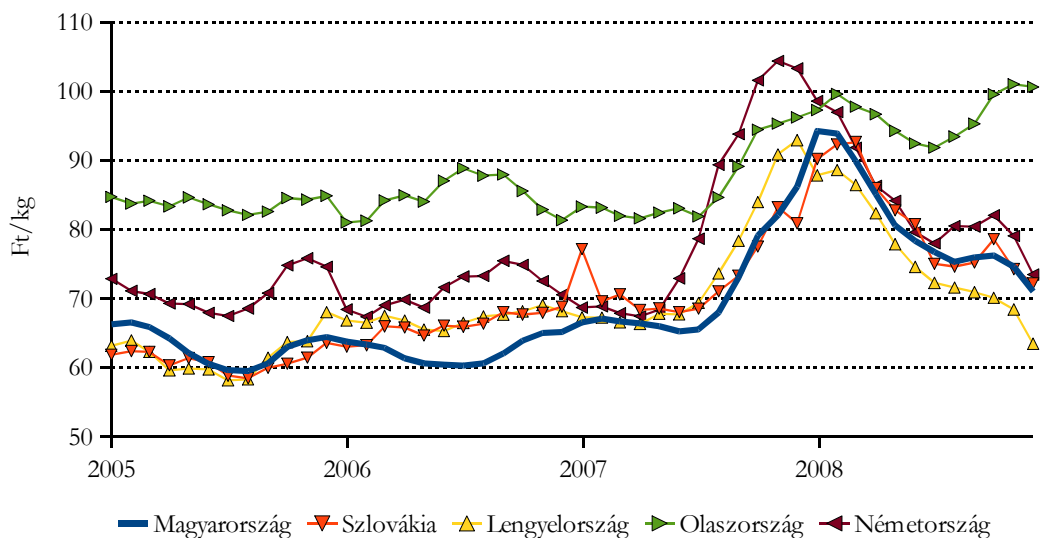
A főlözött nyerstej kiviteli ára

Forrás: AKI PÁIR, KSH, CLAL

11. ábra

A nyerstej termelői ára néhány európai országban*

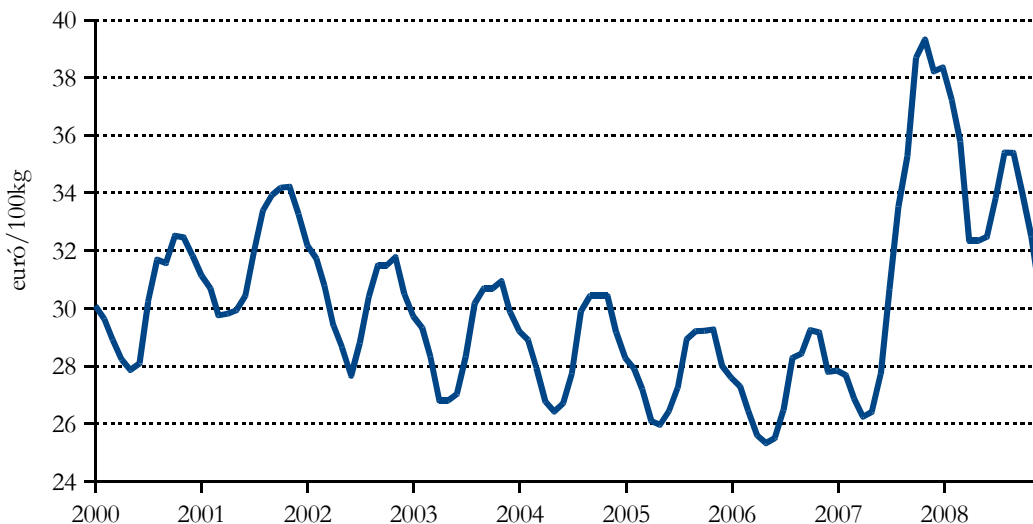

*A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre vonatkozik.

Forrás: EU Bizottság, AKI PÁIR

12. ábra

A nyerstej termelői ára az Európai Unióban*

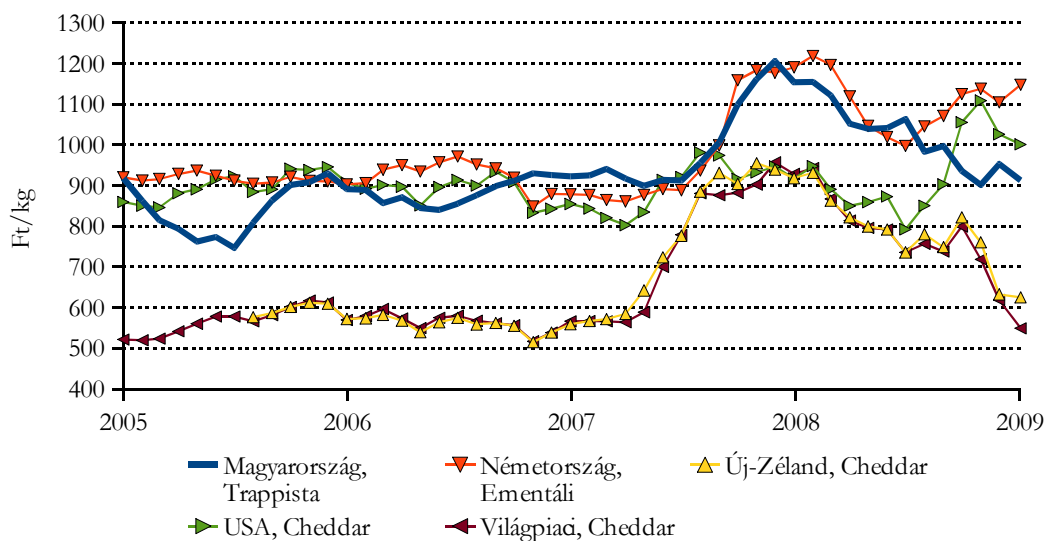

* 4,2% zsírtartalomra sztenderdizált, mennyiséggel súlyozott átlagár

Forrás: EU Bizottság

13. ábra

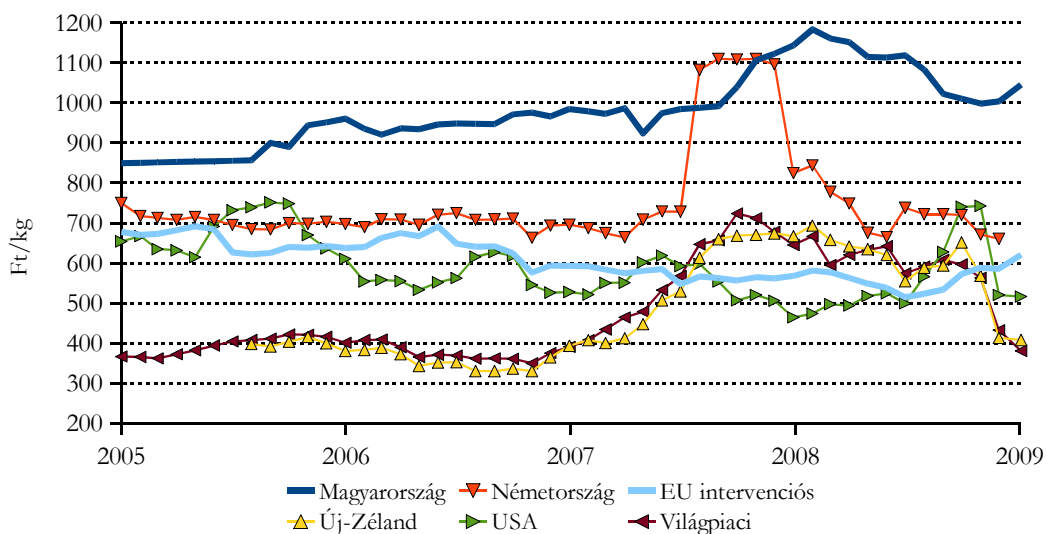
A sajt ára nemzetközi összehasonlításban

Forrás: Productschap Zuivel, AKI PÁIR

14. ábra

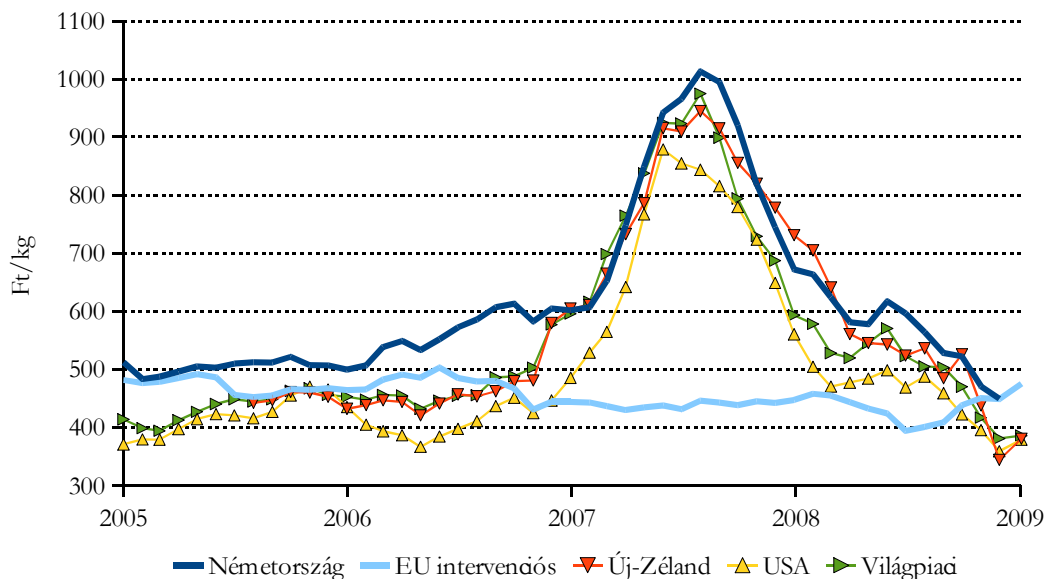
A vaj ára nemzetközi összehasonlításban

Forrás: Productschap Zuivel, AKI PÁIR

15. ábra

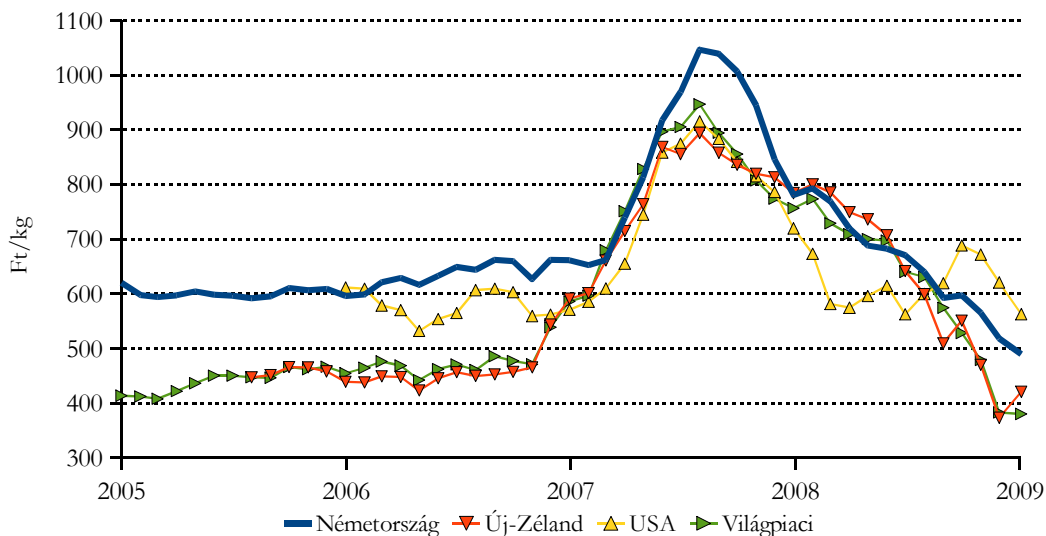
A sovány tejpor ára nemzetközi összehasonlításban

Forrás: Productschap Zuivel

16. ábra

A teljes tejpor ára nemzetközi összehasonlításban

Forrás: Productschap Zuivel

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci Árinformációs Rendszer

<https://pair.aki.gov.hu>